

Tuji jeziki – breme ali priložnost?

Tuji jeziki Raziskovalna naloga

Učenki:

Eva Prelovšek, 8. a

Emily Ana Howland, 8. a

Mentorica:

Marija Burić Hawlina

Leto izdelave: 2022

Šola:

OSNOVAN ŠOLA ZADOBORVA

Zadobrovska c. 35

1260 Ljubljana Polje

Kazalo vsebine

Povzetek	5
1. UVOD.....	6
1. 1. Opredelitev problema in hipoteze	6
2. TEORETIČNI DEL	8
2. 1. Kaj je motivacija?	8
2. 1. 1. Sprožilci motivacije	8
2. 1. 2. Vrste motivacije	9
2. 1. 3. Motivacijske spodbude	10
2. 2. Drugi tuji jezik	11
2. 2. 1. Vloga staršev pri učenju tujih jezikov	12
2. 2. 2. Otroci in zgodnje učenje tujih jezikov	13
2. 3. Razvoj možganov skozi odraščanje	13
3. EKSPERIMENTALNI DEL	16
3. 1. Opis anketnega vprašalnika	16
3. 1. 1. Opis vzorca	16
3. 1. 2. Analiza rezultatov ankete	17
4. RAZPRAVA.....	27
5. ZAKLJUČEK	28
6. VIRI IN LITERATURA.....	30
6. 1. Pisni viri in literatura	30
6. 2. Viri slikovnega gradiva	31
7. PRILOGE	32
7. 1. Anketni vprašalnik	32
7. 2. Rešen anketni vprašalnik	37
8. ZAHVALA	41

Kazalo grafov:

Graf 1: Delež anketirancev po spolu	16
Graf 2: Razdelitev anketirancev po razredih	17
Graf 3: Kateri izbirni tuji jezik se učenci učijo?.....	18
Graf 4: Kje so se učenci prvič srečali s tujim izbirnim jezikom?.....	18
Graf 5: Zakaj so se učenci odločili za učenje izbirnega tujega jezika?	19
Graf 6: Ali učenci menijo, da jim bo znanje tujega jezika koristilo v prihodnosti?.....	19
Graf 7: Kje zunaj šole se učenci še srečujejo s tem tujim jezikom?.....	20
Graf 8: Kateri dejavniki vplivajo na motivacijo za učenje tujega jezika?.....	21
Graf 9: Ali se učenci učijo še katerega drugega tujega jezika zunaj šole?.....	22
Graf 10: Zakaj se učenci niso odločili za učenje tujega jezika?.....	22
Graf 11: Ali učenci menijo, da bi jim učenje tujega jezika vseeno koristilo v prihodnosti?.....	23
Graf 12: Kateri tuji jezik so se učenci učili?	23
Graf 13: V katerem razredu so se učenci začeli učiti tuji jezik?	24
Graf 14: Koliko let so se učenci učili tuji jezik?	24
Graf 15: Zakaj so se učenci odločili za učenje tujega jezika?	25
Graf 16: Zakaj so se učenci prenehali učiti tuji jezik?	25
Graf 17: Ali je učencem žal, da so se prenehali učiti tuji jezik?	26

Kazalo slik

Slika 1: Razvoj možganov	14

POVZETEK

Raziskovalna naloga z naslovom "Tuji jeziki – breme ali priložnost?" v teoretičnem delu govori o motivaciji za učenje izbirnih tujih jezikov med osnovnošolci. Prvi del naloge opisuje, kaj je motivacija in zakaj je pomembna pri učenju tujega jezika. Poznamo dve vrsti motivacije (notranjo in zunanjo) in obe močno vplivata na naše učenje. Rezultati anket so pokazali, katera vrsta motivacije je pri učencih bolj izrazita. Naloga navaja tudi korake za motiviranje učencev, ki lahko izboljšajo kakovost dela.

V nadaljevanju je pojasnjena uvedba obveznega in neobveznega izbirnega tujega jezika v šolski sistem, ki je močno vplivala na znanje jezikov med osnovnošolci. Ker starši lahko močno vplivajo na motiviranje otrok za učenje tujega jezika, morajo razumeti, kako pomembno je, da otroci dovolj zgodaj začnejo spoznavati drugi tuji jezik. Potrebno je tudi razumevanje delovanja in razvoja možganov v zgodnjem otroštvu, kar je pomemben dejavnik pri učenju tujega jezika. To je zanimiv in dolgotrajen proces, ki poteka vse življenje.

V eksperimentalnem delu so bili anketirani učenci Osnovne šole Zadobrova od četrtega do devetega razreda. Pridobljenih je bilo veliko zanimivih rezultatov, ki so podrobno predstavljeni v analizi in razpravi.

Ta raziskovalna naloga bi lahko bila uporabna za učitelje in starše, saj bodo morda prepoznali izhodišča za motiviranje otrok za učenje tujega jezika in se zavedali vpliva, ki ga ima tuji jezik na otrokovo prihodnost, mišljenje in odnos do drugih kultur. To raziskovalno nalogo bi lahko v roke vzela vsaka, ki se uči tuji jezik in ga zanima več o pomenu dovolj zgodnjega začetka učenja katerega koli tujega jezika.

Ključne besede: tuji jezik, izbirni predmet, motivacija, možgani

1. UVOD

Znanje tujih jezikov je dandanes zelo pomembno. Tisti, ki znajo več jezikov, se lažje sporazumevajo s tujci, lažje najdejo delovno mesto. Pri učenju tujih jezikov tudi spoznavajo druge kulture, navade in običaje ljudi iz drugih držav. V zadnjih dveh desetletjih je Slovenija spremenila predmetnik v osnovnih šolah, da bi otroci čim bolj zgodaj lahko začeli spoznavati tuje jezike. Vpeljan je bil drugi tuji jezik kot obvezni izbirni predmet; učenje obveznega tujega jezika se je premaknilo iz 4. v 2. razred, nato pa je bilo učenje drugega tujega jezika v okviru razširjenega programa uvedeno kot neobvezni izbirni predmet v 2. in 3. izobraževalnem obdobju. Mnenja učencev o tem, ali jim bo znanje tujega jezika v prihodnosti koristilo ali ne, so različna.

Da bi izvedeli, ali se učenci zavedajo pomena učenja tujih jezikov, sva se odločili za raziskovalno nalogo z naslovom "Tuji jeziki – breme ali priložnost?". Že sam naslov pove, da je učenje tujega jezika nekaterim učencem v breme, drugi pa ga vidijo kot priložnost, ki bi se lahko obrestovala v prihodnosti.

V teoretičnem delu raziskovalne naloge obravnavava tri teme. Najprej govoriva o motivaciji, ki je sprožilec želje po učenju tujega jezika; nato predstaviva tuji jezik kot obvezni ali neobvezni izbirni predmet in vlogo staršev pri motiviranju, na koncu pa še pomen dovolj zgodnjega začetka učenja tujega jezika, v skladu z razvojem možganov.

Eksperimentalni del temelji na anonimnem anketiranju učencev OŠ Zadobrova. Z rezultati sva želeli dokazati, ali hipoteze, ki sva jih postavili, držijo ali ne. Iz rezultatov anket sva ugotovili, da se večina anketiranih učencev zaveda pomena učenja tujih jezikov, kar je bil tudi njihov glavni razlog za vpis na izbirni tuji jezik.

1.1. Opredelitev problema in hipoteze

Ker se tudi sami učiva tuje jezike, naju je zanimalo več o tej temi. Spraševali sva se, kaj vse nas motivira za učenje tujih jezikov, saj se o tem skoraj ne pogovarjamo. Hoteli sva raziskati, zakaj so se nekateri najini vrstniki prenehali učiti izbirni tuji jezik oz. zakaj se sploh niso odločili, da se ga bodo učili. Poleg tega pa je izdelava raziskovalne naloge za vsakogar zelo zanimiva in poučna izkušnja.

Za raziskovalno nalogo sva si postavili naslednje hipoteze:

Hipoteza 1: Učenci 3. triade se izbirne tuje jezike učijo zaradi uporabnosti v prihodnosti.

Hipoteza 2: Učenci 2. triade se učijo izbirne tuje jezike zaradi želje staršev.

Hipoteza 3: Pri učencih 3. triade na učenje izbirnih tujih jezikov vpliva notranja motivacija.

Hipoteza 4: Pri učencih 2. triade na učenje izbirnih tujih jezikov vpliva zunanja motivacija.

Hipoteza 5: Učenci se niso odločili za učenje tujega jezika, ker jih ne zanima.

Hipoteza 6: Učenci so se prenehali učiti izbirni tuji jezik, ker se jim ni ljubilo.

2. TEORETIČNI DEL

2. 1. Kaj je motivacija?

Motivacija je psihični proces, ki vzpodbudi človekovo dejavnost. Ta mu daje moč, da kljub oviram vztraja tako dolgo, da doseže zastavljeni cilj, s katerim zadovolji svojo potrebo, ki je bila izvor motivacije. Motivacija je zelo pomembna za naše delovanje, saj sproži čustva in interes za delovanje. Vpliva na višjo kakovost dosežkov, razumevanje in boljše pomnjenje. (RAZDEVŠEK-PUČKO, 2013)

Pri proučevanju in spodbujanju motivacije so ključni trije dejavniki: **razlogi**, zaradi katerih se določene dejavnosti lotevamo, **odločitev**, da bomo v dejavnost vložili svoj čas in trud, ter **vztrajnost**, da bomo dejavnost izpeljali do konca. (MARENČIČ POŽARNIK, 2018)

Ključni dejavnik uspešnega učenja tujih jezikov je prav motivacija, saj brez nje ne bi dosegali dolgoročnih rezultatov, kljub jezikovnim sposobnostim in učnim načrtom. Na uspešno učenje tujih jezikov pomembno vplivajo še osebne lastnosti posameznika, nadarjenost za jezike ter način in strategija učenja jezika. (DÖRNYEI, 2018)

2. 1. 1. Sprožilci motivacije

David McClelland je bil ameriški psiholog, ki je razvil teorijo potrebe po dosežkih. Ta pravi, da naj bi imeli vsi tri vrste sprožilcev motivacije. Katera vrsta sprožilcev motivacije je najbolj značilna za nas, pa je odvisno od naših življenjskih izkušenj in družbenega okolja.

Tri vrste sprožilcev motivacije so:

Potreba po moči

Potreba po moči temelji na vplivanju na druge ljudi. Razlikujemo med dvema oblikama moči.

Ena je sebična, moč, ki jo čuti posameznik, ki mu je vseeno, ali je njegov vpliv negativen ali pozitiven. Temelji na notranji motivaciji.

Druga je družbenokoristna moč. Pri tem posameznika žene vpliv na skupno dobro družbe ali na pozitivne spremembe pri drugih. Temelji na zunanji motivaciji.

(Notranja in zunanja motivacija sta podrobneje opisani v nadaljevanju.)

Potreba po dosežkih

Ta po navadi motivira posameznike, ki v svojih ciljih vidijo določen pomen. Ljudje, ki jih žene potreba po dosežkih, velikokrat radi merijo svoje rezultate ali iščejo zunanje potrditve za svoja dejanja.

Potreba po pripadnosti

Ta vrsta motiviranosti je značilna za posameznike, ki imajo potrebo po druženju ali po občutku sprejetosti v določenih družbenih skupinah. Motivira jih lahko želja po tem, da počnejo enake stvari kot njihov družbeni krog.

Nihče pa ni strogo motiviran zgolj z eno potrebo. (STRNIŠA, 2017)

2. 1. 2. Vrste motivacije

Za razumevanje in spodbujanje motivacije je pomembno razumevanje odnosa med zunanjo in notranjo motivacijo.

Zunanja motivacija

O **zunanji motivaciji** govorimo, kadar se učimo zaradi zunanjih vplivov, kadar cilj ni v dejavnosti sami, ampak zunaj nje. Zunanje motiviran človek deluje zaradi zunanjih dejavnikov, kot so nagrada, pohvala, tekmovanje, denar ali zmaga. Ne zanima ga sama aktivnost, ampak je usmerjen k rezultatom. Če vir zunanje podkrepitve izgine, se dejavnost preneha. Zato zunanja motivacija običajno ni trajna.

Starši vplivajo na otrokovo motivacijo že od samega začetka, in sicer s svojim načinom spodbujanja, z vrednotenjem znanja in dosežkov. Pomembno je, da ga starši sprejemajo kot človeka in mu izražajo zaupanje in ljubezen ne glede na dosežke. Posledično ga spodbujajo in mu pomagajo, da dosežke izboljša. Učitelj bistveno vpliva na učno motivacijo prek sredstev zunanje motivacije, ki se lahko kažejo npr. v pohvali, oceni. Tudi sošolci oz. vrstniki vplivajo na vrednotenje znanja in na interes za posamezne dejavnosti. Njihov vpliv je vpet v medosebne odnose in v razredno klimo. (MARENTIČ POŽARNIK, 2018)

Zunanji motivatorji se lahko med posamezniki razlikujejo. Za nekoga so lahko to medsebojni odnosi in pohvale, za drugega pa denar in materialne koristi. Ko želimo motivirati sebe ali druge, je

pomembno vedeti, kateri zunanji motivator je najbolj učinkovit, da se lahko hitreje približamo svojemu cilju.

Zunanja motivacija se kaže v primeru, ko oseba opravlja neko delo, ker je to delo dobro plačano. Zunanje je motiviran, ker ne dela zato, ker mu je delo všeč, ampak zaradi denarja.

Notranja motivacija

Pri **notranji motivaciji** je cilj delovanja v dejavnosti sami. Vir motivacije je v nas samih, saj želimo izvedeti nekaj, kar nas zanima, spoznati in razumeti nekaj novega, razviti svoje sposobnosti. Za človeka, ki je notranje motiviran, so značilni interes za določeno področje, radovednost, vztrajnost, izziv, pozitivna samopodoba ter potreba po skrbi za druge, ki neposredno spodbujajo motivacijski proces. Pri notranji motivaciji vztrajamo kljub temu da za to ne prejmemo nobene »nagrade«; primer tovrstne motivacije je v celoti rešena križanka.

Človek je usmerjen v proces učenja, ki mu pomeni izziv. Cilj učenja je znanje, rešitev problema oz. njegovo obvladovanje. Prednost notranje motivacije je v zadovoljstvu, trajnosti, kakovostnejši dejavnosti ter v boljših rezultatih. Povezana je s spontanostjo, ustvarjalnostjo, užitkom in širjenjem interesov. Notranjo motivacijo spodbujajo občutek samostojnosti, nadzora nad situacijo, prepričanje o svojih sposobnostih in možnost izbire.. (MARENTIČ POŽARNIK, 2018)

Notranja motivacija se kaže v primeru, ko se oseba odloči za neko službo, ker jo to delo zanima. Oseba uživa v delu in ni osredotočena na zunanje dejavnike, temveč na zadovoljstvo, veselje in srečo.

2. 1. 3. Motivacijske spodbude

Motivacijske spodbude so tiste, s katerimi učitelji v šoli motivirajo učence za učenje. Te lahko razdelimo v dve širši skupini:

Didaktične motivacijske spodbude so tiste, s katerimi se spodbuja dolgotrajnejšo motiviranost učencev za učenje. Učitelj z organizacijo učnega okolja in učenja, z izbiro učnih metod, nalog ter didaktičnih materialov vpliva na motiviranost učencev. (JURIŠEVIĆ, 2012)

Najrazličnejši učni pripomočki ali didaktična orodja (elektronska tabla, animacije, delovni listi, učbeniki) in učne metode (didaktične igre, šolske jezikovne ekskurzije) postanejo didaktična motivacijska spodbuda, kadar učiteljem z njihovo pomočjo uspe motivirati učence.

Psihološke motivacijske spodbude vključujejo vodenje učenca na več načinov: s povratnimi informacijami o njegovem učenju in dosežkih, z učno podporo in usmerjanjem pri učenju ter z ravnanjem učitelja v vlogi vzora. Učenci posnemajo učitelja tako v pristopu k učnim nalogam kot tudi med učenjem ter pri razlagi rezultatov učenja. (JURIŠEVIĆ, 2012)

Na motiviranost in motiviranje vplivajo:

1. osebnost učitelja, ki mora biti odprt, dinamičen, optimističen, strpen, zaupati mora v učence, biti mora pripravljen poslušati;
2. vzpostavljanje odnosov med učencem in učiteljem, ki zajema poslušanje, strpnost, izražanje pričakovanj, zaupanje;
3. poučevanje, ki mora obsegati pestrost metod in oblik, upoštevanje ter sprejemanje razlik med učenci, prilagajanje, razredna interakcija;
4. preverjanje in ocenjevanje znanja ter povratne informacije učencem, pri čemer je učitelj strpen, pravičen, uporablja različne oblike preverjanja. (SNAJDERS, 2017)

Koraki motiviranja učencev

Pri motiviranju učencev za učenje tujega jezika naj bi se učitelji držali naslednjih korakov:

- dejavnosti morajo biti prilagojene sposobnostim učencev;
- vsakemu učencu bi moralo biti omogočeno doživljanje uspešnosti;
- učenec je deležen pozitivne povratne informacije, ki jo prejme od učitelja, staršev, sošolcev;
- učenec doživi občutek lastne usposobljenosti in občutek, da lahko vpliva na svoj uspeh;
- oblikuje se pozitivna samopodoba učenca. (SNAJDERS, 2017)

2. 2. Drugi tuji jezik

Za angleščino velja, da je najbolj govorjen jezik na svetu, torej je znanje angleščine danes nujno, ne pa zadostno. Hkrati se je treba zavedati, da se vse ves čas spreminja in da tudi angleščina morda ne bo vedno na prvem mestu. Znanje več jezikov pomeni resnično dodano vrednost. Slovenske osnovne šole ponujajo pester nabor drugih tujih jezikov, kot so francoščina, nemščina, italijanščina, madžarščina, španščina, hrvaščina idr. Drugi tuji jezik ne spada med obvezne predmete osnovnošolskega programa.

Razlika med novimi izbirnimi predmeti je v uvrščenosti v različna programa.

Nekateri so del obveznega programa kot obvezni izbirni predmet (OIP) samo v 3. vzgojno-izobraževalnem obdobju, in sicer od 7. do 9. razreda. Izvajajo se po dve uri tedensko vsa tri leta. Na voljo je dvanajst tujih jezikov: angleščina, nemščina, italijanščina, francoščina, španščina, hrvaščina, srbščina, makedonščina, madžarščina, ruščina, kitajščina, latinščina. Šola mora ponuditi vsaj en tuji jezik. Ali bo šola poučevala določen tuji jezik, je odvisno od zanimanja oz. prijav učencev, pa tudi od učiteljev, ki so na voljo in usposobljenih za poučevanje določenega jezika. (STRAUSS, 2018)

Drugi so od leta 2013 del razširjenega programa kot neobvezni izbirni predmet (NIP) v 2. in 3. vzgojno-izobraževalnem obdobju, in sicer od 4. do 9. razreda. Tako je učenje drugega tujega jezika omogočeno že v 4. razredu, in ne šele v 7. Izvajajo se po dve uri tedensko, šole pa lahko ponudijo šest tujih jezikov: italijanščino, nemščino, madžarščino, hrvaščino, angleščino in francoščino.

Skupna značilnost obeh vrst izbirnih predmetov je številčno ocenjevanje. (NOLIMAL, 2015)

V Osnovni šoli Zadobrova se poučujeta druga tuja jezika italijanščina in nemščina kot obvezna izbirna predmeta v 3. izobraževalnem obdobju in kot neobvezna izbirna predmeta v 2. izobraževalnem obdobju.

2. 2. 1. Vloga staršev pri učenju tujih jezikov

Vloga staršev pri učenju tujih jezikov je zelo pomembna. Starši se morajo zavedati pomena znanja več jezikov: vsak jezik je dragocen, znanje več jezikov pa prispeva k širjenju obzorja posameznika, k večji strpnosti in boljši uveljavitvi posameznika v družbi. Starši lahko najbolj pomagajo svojim otrokom pri učenju tujih jezikov tako, da jih čim bolj zgodaj začnejo spodbujati k učenju tujega jezika. Pri mlajših otrocih je učenje jezikov bolj spontano, boljši so pri poslušanju in slušnem razumevanju ter izgovorjavi in govorjenju, s primernimi učnimi pristopi pa jezik tudi vzljubijo, ponotranjijo. Temelji za glasovni in melodični del jezika ter oblikovanje odnosa do jezika so trdnejši pri zgodnejši starosti (do 12 let). (Drugi tuji jezik – neobvezni izbirni predmet (NIP). (PEVEC SAMEC, 2013)

Večina držav znižuje začetno starost poučevanja tujih jezikov in tako svojim prebivalcem zagotavlja več časa za učenje ter daljše časovno obdobje za doseganje jezikovnih zmožnosti na višji ravni.

2. 2. 2. Otroci in zgodnje učenje tujih jezikov

Za vse otroke velja, da je najugodnejši čas za začetek učenja tujega jezika pred dopolnjenim šestim letom starosti. Mlajši kot je otrok, ko se začne jezik učiti, bolj naraven in preprost je način učenja. (DORON, 2012)

Mnogi znanstveniki menijo, da učenje tujega jezika pred puberteto omogoča, da otrok jezik govori tekoče, skoraj tako kot rojeni govorec. Zdi se, da so otroci veliko bolj motivirani za učenje tujega jezika kot odrasli, saj posvetijo več časa učenju novih besed in fraz.

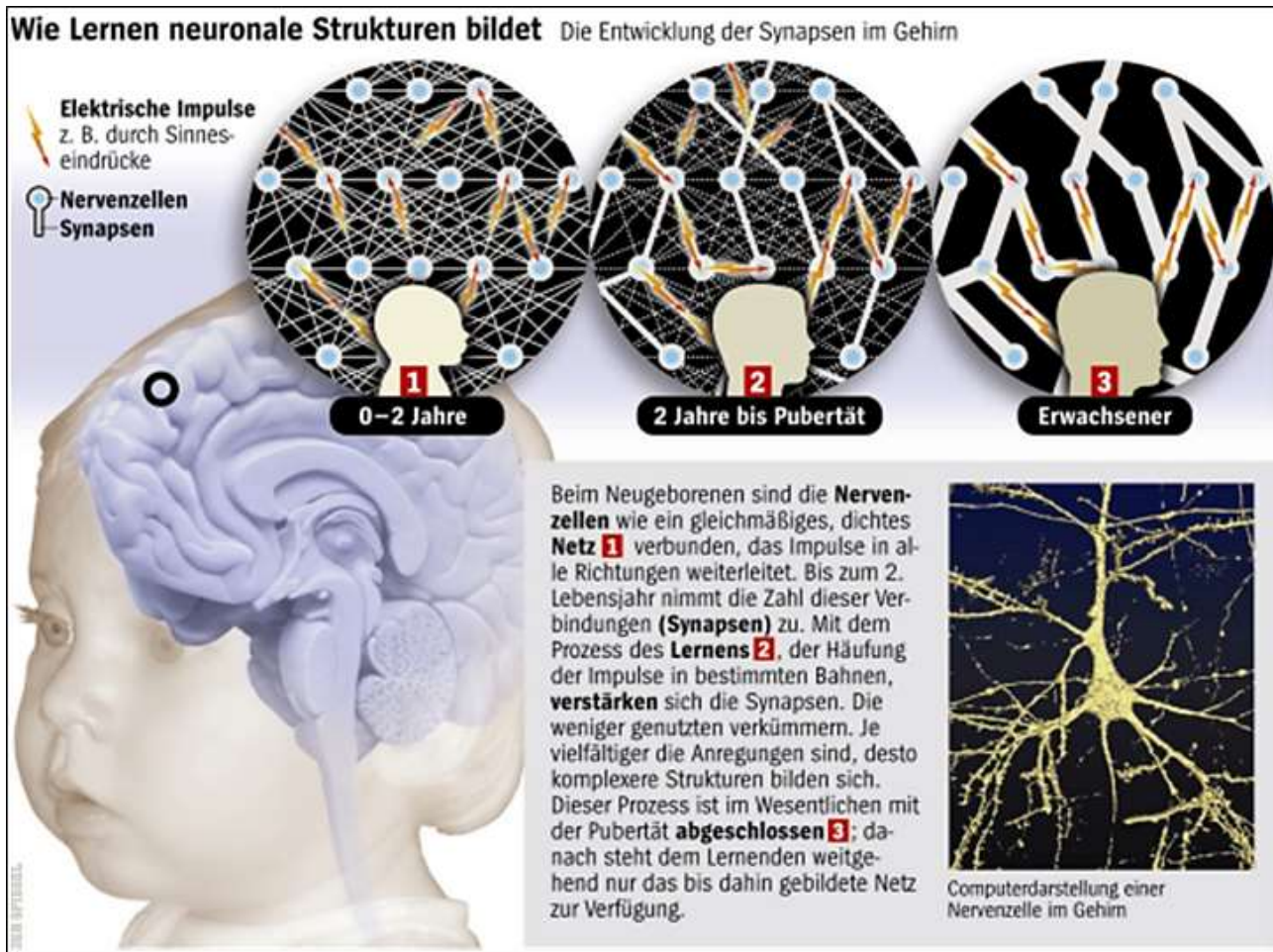
Zaradi starostnih sprememb v strukturi možganov je učenje tujega jezika za starejše ljudi težje, saj njihovi možgani drugače obdelujejo informacije. (WLASSLOF, 2018)

Študije so pokazale, da so dvojezični ljudje uspešnejši pri nalogah, ki zahtevajo več opravil hkrati in osredotočanje pozornosti, kot enojezični. (KLAUSEN, 2022)

2. 3. Razvoj možganov skozi odraščanje

Učenje tujega jezika je sistematičen, spremenljiv in dinamičen proces, ki se razvija ciljno v smeri pridobivanja kompetenc tujega jezika. Na razvoj tega procesa vplivajo materni jezik, učno okolje, strategija učenja, motivacija idr. Razvoj znanosti na tem področju je odličen in poročila strokovnjakov vzpodbujajo učenje in večjezičnost ter zgodnje učenje tujega jezika. Nevropsihologi natančno poznajo razvoj in potencialne človeških možganov. Učni procesi do konca pubertete strukturirajo še ne do konca oblikovane možgane in tako vanje vnesejo osnove, ki pozneje omogočajo razvijanje različnih sposobnosti. Do konca pubertete možgani dozoriijo in takrat je možganska mreža fino stkana. Čisto nove nevronske povezave se po puberteti vzpostavijo zelo redko. Znanje, ki je pridobljeno pozneje, je slabše zasidrano v možganih.

Strokovnjaki pri proučevanju možganov izhajajo iz tega, da njihovo zorenje poteka stopenjsko. V zgodnjem otroštvu se nevroni med seboj povežejo in vzpostavijo povezave. Mreženje nevronov odločilno vpliva na naš umski potencial in z vzpodbudami iz okolja jih lahko izkoristimo. Spodnja slika nazorno prikazuje, kako učenje vpliva na nevronske strukture oz. kako in kdaj se tvorijo sinapse v možganih.

Slika 1: Razvoj možganov

Zgornja slika prikazuje zgradbo možganov. V desnem zgornjem kotu so tri manjše slike (oštevilčene z 1, 2, 3), ki prikazujejo razvoj možganov skozi življenje. Na sliki, označeni s številko 1, so pri otrocih od rojstva do drugega leta starosti nevronske celice povezane v enakomerno gosto mrežo, ki usmerja impulze v vse smeri. Do drugega leta se število teh povezav poveča in okrepi zaradi intenzivnosti določenih dražljajev. Manj uporabljene povezave slabijo, medtem ko številni pestri dražljaji tvorijo kompleksne strukture. Proces krepitve in slabljenja določenih sinaps je s puberteto zaključen, kar je razvidno na sliki, označeni s številko 2. Na sliki, označeni s številko 3, je razvidna nevronska mreža s sinapsami, ki se je za učenje razvila do takrat. Strokovnjaki na podlagi ugotovitev raziskav menijo, da je treba pri otroku čim bolj zgodaj vzpodbujati različne sinapse. To pomeni, da morajo jeziki, glasba, naravoslovne vsebine najti svoje mesto že v vrtcu. Otroci so v veliki prednosti pri učenju jezikov pred še tako pridnimi in vztrajnimi odraslimi, k čemur pripomore zgodnja intenzivna jezikovna vzpodbuda. Velja pravilo, da bolj ko otroka vzpodbujamo k učenju jezikov v zgodnjih letih, lažje se bo pozneje učil besedišča in slovnice. Otroci, ki se učijo drugega jezika, preden začnejo hoditi v šolo, se pozneje jezike učijo hitreje in lažje. Rezultati psihologov so pokazali, da je najugodnejša starost za učenje tujega jezika med 4. in 10. letom. Otroci so v tem obdobju radovedni, motivirani za vse, kar je novo, in so pripravljeni za sodelovanje in sprejemanje

dražljajev. Učenje tujega jezika poteka skozi igro in različne druge aktivnosti, saj je za otroke učenje ravnanje oziroma početje in so pripravljene na nove učne izkušnje. Jezik je pri majhnih otrocih sredstvo sporazumevanja, in ne cilj, saj otroke zanimajo informacije, ki jih jezik posreduje, in ne jezik sam. Pomembno je, da se otrok dobro počuti, da je ljubljen in pohvaljen, kar lahko vodi v navdušenje nad tujim jezikom. Statistika UNESCO navaja podatke, da več kot 60 % ljudi na svetu odrašča dvojezično in da zaradi vse večje potrebe po komunikaciji število večjezičnih oseb strmo narašča. (LIPAVIC OŠTIR)

3. EKSPERIMENTALNI DEL

3. 1. Opis anketnega vprašalnika

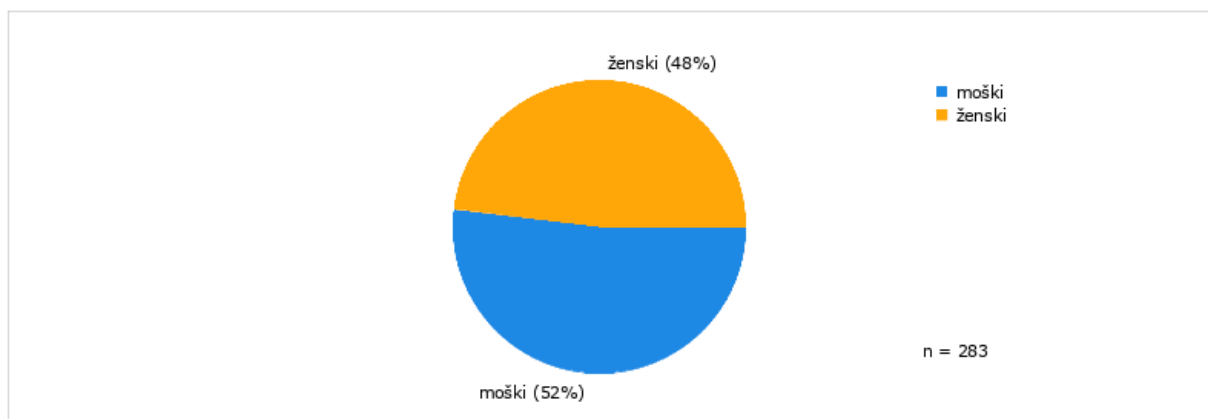
Anonimno anketo so reševali učenci od 4. do 9. razreda na Osnovni šoli Zadobrova.

Vsi anketiranci so odgovorili na prvi dve vprašanji, ki sta bili demografski (spol in razred anketirancev). Potem je anketa razdeljena na tri dele. Prvi del ankete je namenjen tistim, ki se trenutno učijo izbirni tuji jezik v šoli, in obsega sedem vprašanj. Drugi del ankete je namenjen tistim, ki se v šoli ne učijo in se nikoli niso učili izbirnega tujega jezika, in obsega dve vprašanji. Tretji del ankete je namenjen tistim, ki so se v šoli učili izbirni tuji jezik, vendar so prenehali; ta del obsega šest vprašanj. Vprašanja so ponujala vnaprej dane odgovore v obliki možnosti a, b, c ... in so učenci svoje odgovore obkrožili. Pri nekaterih vprašanjih je bilo možno obkrožiti več odgovorov. Pri redkih vprašanjih sva ponudili možnost "drugo", da so anketiranci lahko dopisali svoj lastni odgovor. Učenci 4. razreda so reševali samo prvi in drugi del ankete, saj je to prvo leto, ko jim je ponujeno učenje izbirnega tujega jezika. Med obveznim in neobveznim izbirnim predmetom nisva delali razlik, saj naju je zanimal razlog za učenje, in ne uvrščenost predmeta v predmetnik osnovne šole.

3. 1. 1. OPIS VZORCA

Vzorec je zajemal 286 učencev. 283 anket je bilo veljavnih, 3 pa neveljavne. Za analizo anket sva uporabili aplikacijo 1KA. Program ponuja možnost analize, ki je izražena ali v odstotkih ali v številkah; odločili sva se za odstotke. Podatke, navedene tudi v številkah, sva pridobili iz ročno prešteti anket.

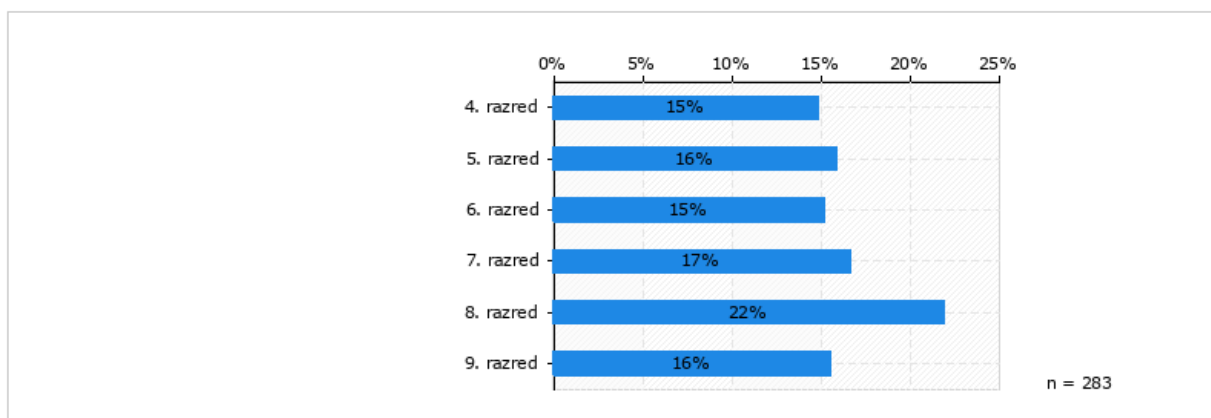
1. Spol (obkroži):

Graf 1: Delež anketirancev po spolu

Iz grafa 1 je razvidno, da je nekoliko več anketirancev dečkov; teh je bilo 147, kar predstavlja 52 % vzorca. Preostali delež vzorca so deklice; teh je bilo 136, kar predstavlja 48 %.

2. Razred (obkroži):

Graf 2: Razdelitev anketirancev po razredih

Iz grafa 2 je razvidno, da so anketo reševali učenci od 4. do 9. razreda. Od vseh anketirancev je bilo največ osmošolcev, to je 62 učencev, kar predstavlja 22 %. V preostalih razredih je bil delež anketirancev med 15 % in 17 %.

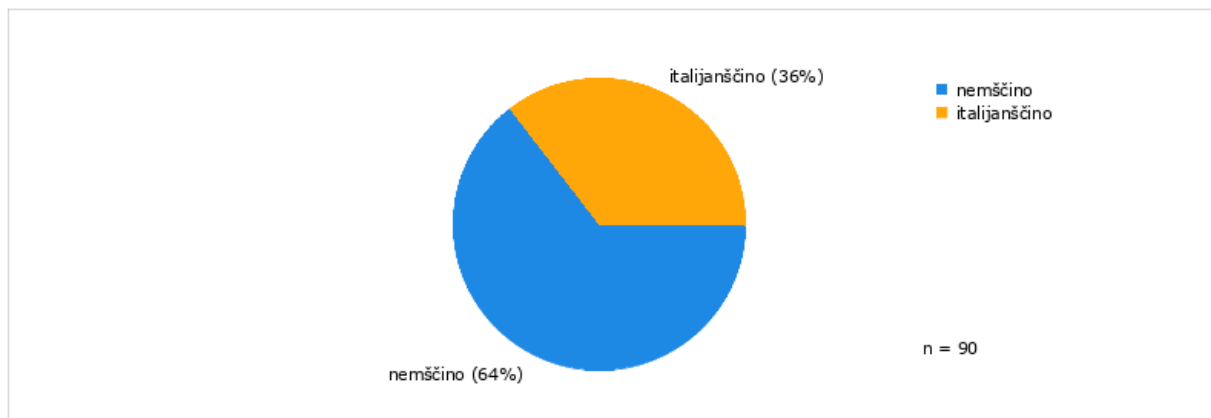
3. 1. 2. ANALIZA REZULTATOV ANKETE

Od anketirane populacije 283 učencev se izbirni tuji jezik na Osnovni šoli Zadobrova trenutno uči 90 učencev, kar predstavlja 32 %. 99 učencev se nikoli ni odločilo za učenje izbirnega tujega jezika, kar predstavlja 35 %. Učencev, ki so se v šoli učili izbirni tuji jezik, vendar so prenehali, je 94, kar predstavlja 33 %.

Analiza poteka zaporedno po vprašanjih, kot so bila zastavljena v anketi.

1. DEL

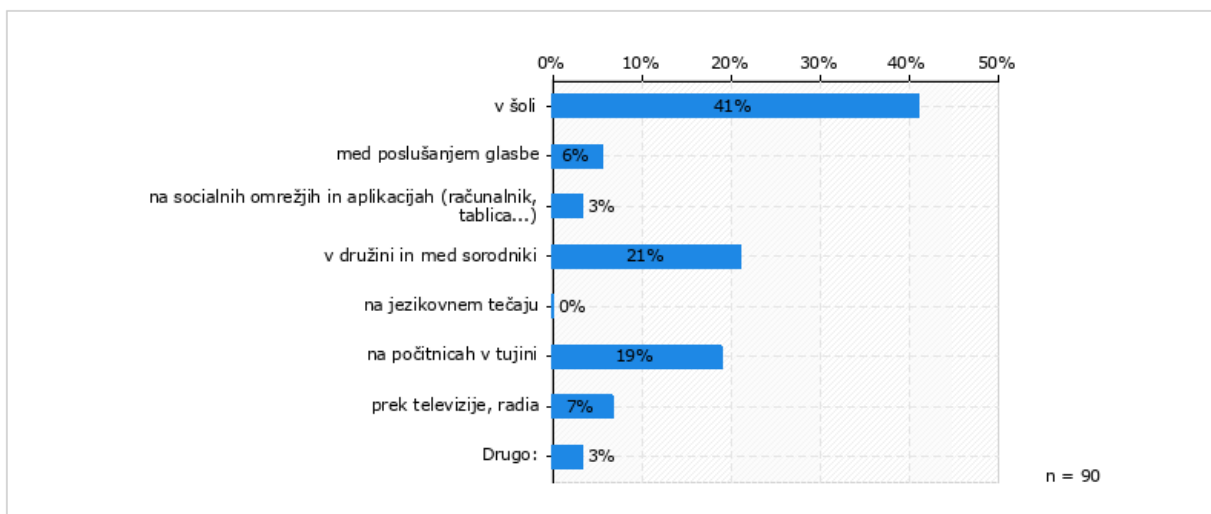
1. Kateri izbirni tuji jezik se učiš?

Graf 3: Kateri izbirni tuji jezik se učenci učijo?

Iz grafa 3 je razvidno, da se na Osnovni šoli Zadobrova nemščino uči 58 učencev, kar je 64 %. Italijanskega jezika se uči le 32 učencev, kar znaša 36 %.

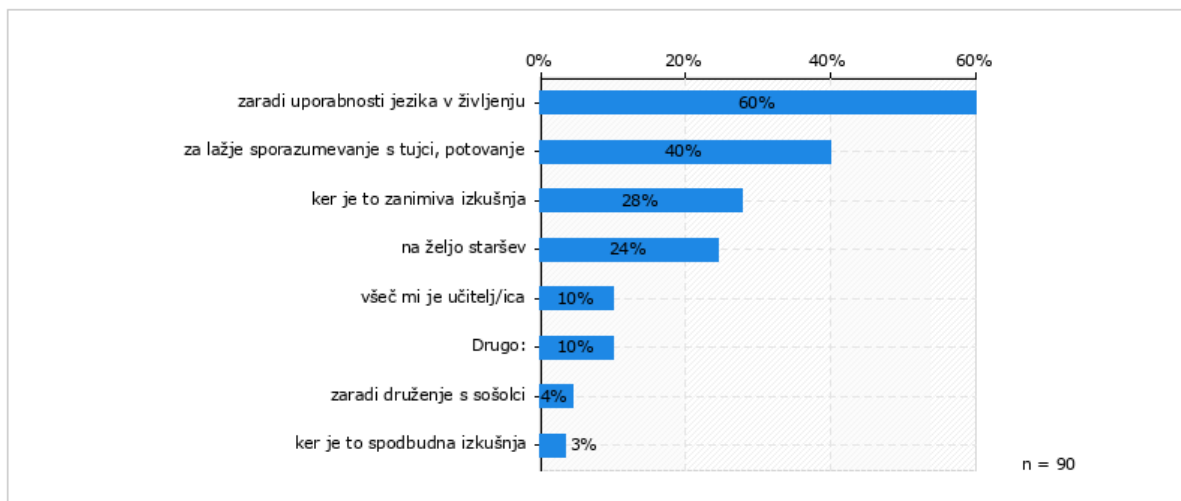
2. Kje si se prvič srečal s tem tujim jezikom?

Graf 4: Kje so se učenci prvič srečali s tujim izbirnim jezikom?

Iz grafa 4 je razvidno, da se je največ učencev prvič srečalo s tem tujim jezikom v šoli, kar predstavlja 41 %. 21 % učencev se je s tem tujim jezikom srečalo v družini in med sorodniki, 19 % pa na počitnicah v tujini. Prek televizije in radia se je s tem tujim jezikom prvič srečalo 7 % učencev. 6 % učencev se je s tem tujim jezikom prvič srečalo med poslušanjem glasbe, 3 % učencev pa na socialnih omrežjih in aplikacijah. Noben anketirani učenec se s tem tujim jezikom ni prvič srečal na jezikovnem tečaju. Pod drugo možnost so učenci navedli tudi, da so se s tujim jezikom prvič srečali z branjem knjig ali v vrtcu, kar znaša 3 %.

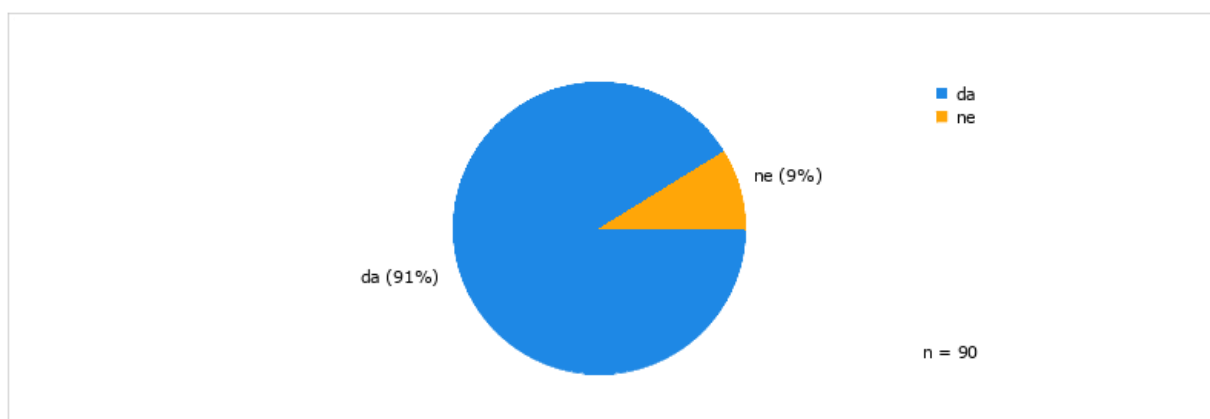
3. Zakaj si se odločil za učenje izbirnega tujega jezika? Možnih je več odgovorov.

Graf 5: Zakaj so se učenci odločili za učenje izbirnega tujega jezika?

Iz grafa 5 je razvidno, da se je največ učencev za učenje izbirnega tujega jezika odločilo zaradi uporabnosti jezika v življenju, in sicer 60 %. Zaradi potovanj in lažjega sporazumevanja s tujci se je za učenje tujega jezika odločilo 40 % anketirancev. 28 % učencev se je za učenje tujega jezika odločilo, ker menijo, da je to zanimiva izkušnja. Skoraj četrtina učencev se je začela učiti izbirni tuji jezik na željo staršev. 10 % anketirancev se je tuji jezik začelo učiti, ker jim je všeč učiteljica. 10 % učencev se je za učenje tujega jezika odločilo iz nekega drugega razloga, npr. ker jim je všeč jezik ali pa zaradi lažjega prestopa v srednjo šolo. Zaradi druženja s sošolci se je na izbirni tuji jezik vpisalo 4 %. Najmanj učencev se je odločilo za učenje izbirnega tujega jezika, ker se jim zdi, da je to spodbudna izkušnja.

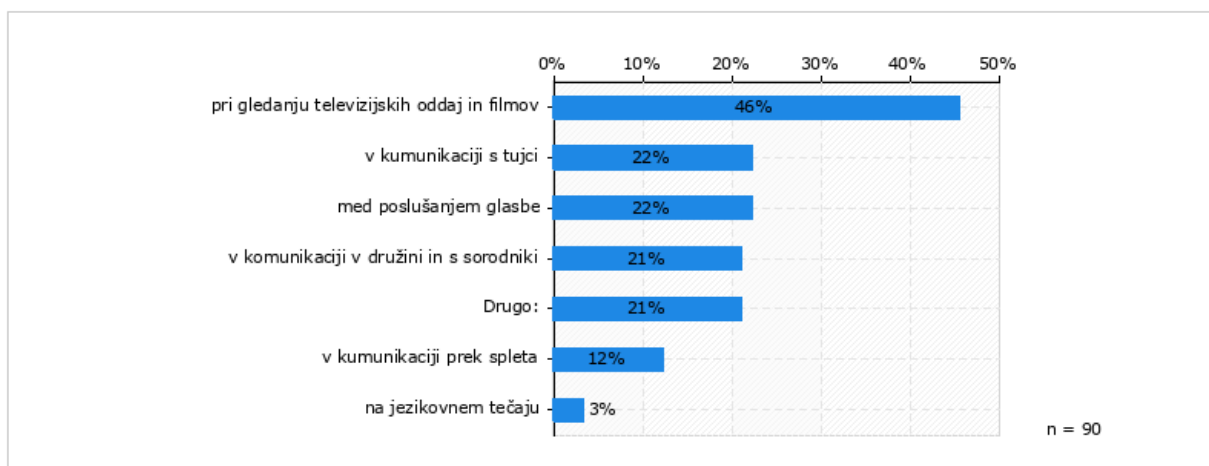
4. Ali meniš, da ti bo znanje tujega jezika koristilo v prihodnosti?

Graf 6: Ali učenci menijo, da jim bo znanje tujega jezika koristilo v prihodnosti?

Iz grafa 6 je razvidno, da velika večina učencev (91 %) meni, da jim bo znanje tujega jezika koristilo v prihodnosti, 9 % pa jih je mnenja, da jim tuji jezik v prihodnosti ne bo koristil.

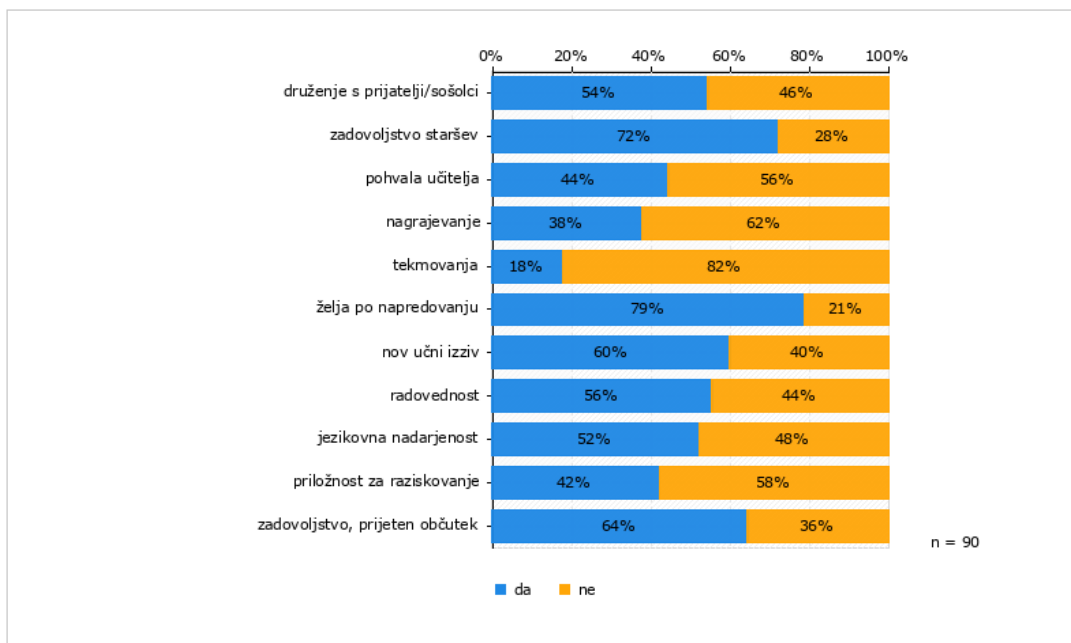
5. Kje se zunaj šole še srečuješ s tem tujim jezikom? Možnih je več odgovorov.

Graf 7: Kje zunaj šole se učenci še srečujejo s tem tujim jezikom?

Iz grafa 7 je razvidno, da se največ učencev zunaj šole s tem tujim jezikom srečuje pri gledanju televizijskih oddaj in filmov, kar predstavlja 46 %. 22 % odstotkov učencev se s tem tujim jezikom srečuje pri komunikaciji s tujci, prav toliko pa med poslušanjem glasbe. Pri komunikaciji v družini in s sorodniki se s tem tujim jezikom srečuje 21 % anketirancev, 12 % pa pri komunikaciji prek spleta. Najmanj učencev se z jezikom srečuje še na jezikovnem tečaju, samo 3 %. Kar 21 % učencev je navedlo drugo možnost, npr. pri sporazumevanju s prijatelji ali nikjer.

6. Kateri od naštetih dejavnikov vplivajo na tvojo motivacijo pri učenju tujega jezika? Obkroži odgovor pri vsaki trditvi.

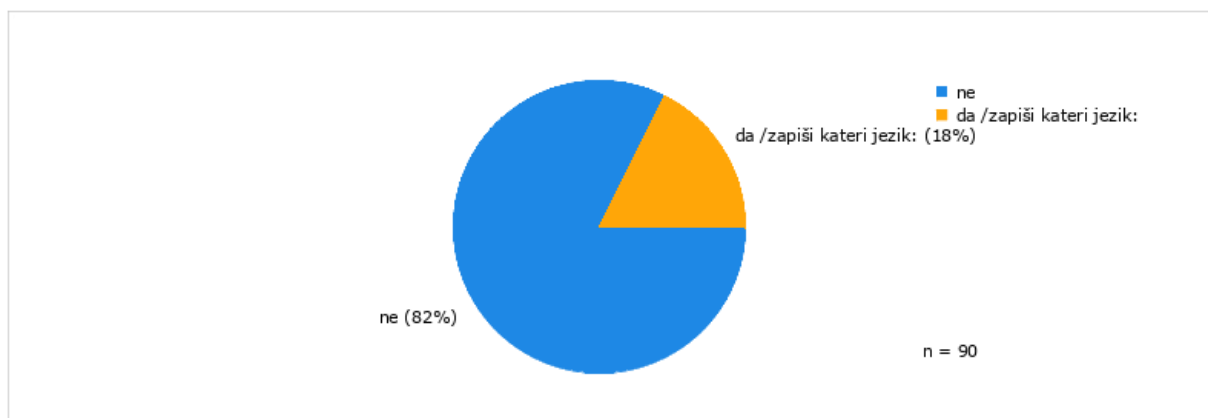
Graf 8: Kateri dejavniki vplivajo na motivacijo za učenje tujega jezika?

Namen osmega vprašanja je bil izvedeti, ali na učence vpliva notranja ali zunanja motivacija. Zato sva tabelo razdelili na dva dela, ne da bi učencem podrobneje razložili, kaj je smisel oz. ozadje tega vprašanja. Zato se prvih pet ponujenih odgovorov nanaša na zunanjo motivacijo, naslednjih šest pa na notranjo.

Iz grafa 8 je razvidno, da je med zunanjimi dejavniki (druženje s prijatelji/sošolci, zadovoljstvo staršev, pohvala učitelja, nagrajevanje ter tekmovanja) najpogostejši razlog, ki vpliva na motivacijo učencev za učenje tujega jezika, zadovoljstvo staršev (72 %). Temu sledijo druženje s prijatelji/sošolci (54 %), pohvala učitelja (44 %), nagrajevanje (38 %) ter tekmovanja (18 %). Starši imajo s svojimi življenjskimi izkušnjami bistven vpliv na odločitev otrok za učenje tujega jezika. Obstaja nevarnost, da je to le želja staršev, in ne odločitev otrok, kar na koncu lahko privede do prenehanja učenja tujega jezika.

Med ponujenimi možnostmi notranjih dejavnikov (želja po napredovanju, nov učni izziv, radovednost, jezikovna nadarjenost, priložnost za raziskovanje, zadovoljstvo in prijeten občutek) je najpogostejši razlog, ki vpliva na motivacijo učencev za učenje tujega jezika, želja po napredovanju (79 %). Nato sledijo zadovoljstvo, prijeten občutek (64 %), nov učni izziv (60 %), radovednost (56 %), jezikovna nadarjenost (52 %) in priložnost za raziskovanje (42 %).

7. Ali se dodatno učiš ta ali še kakšen drug tuji jezik izven šole?

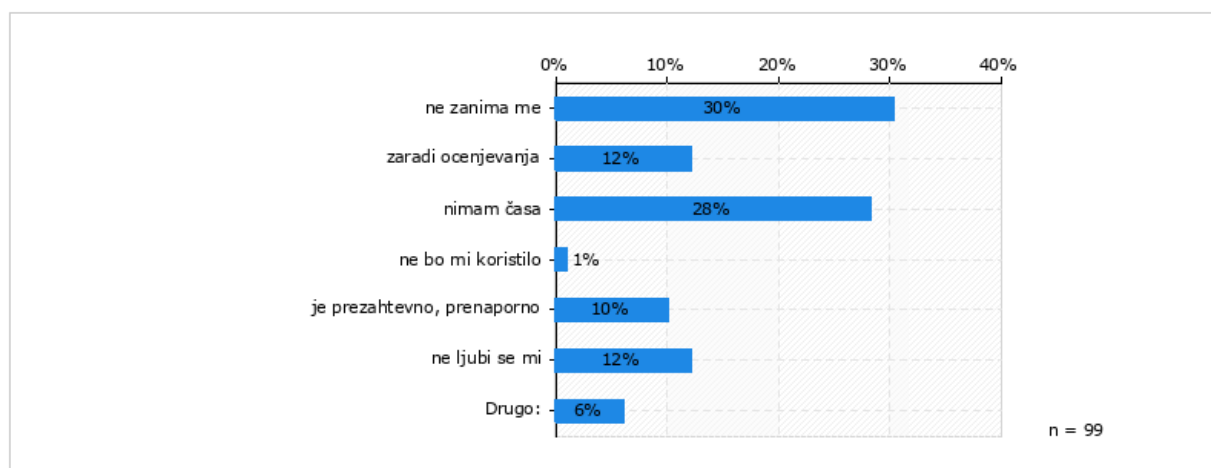
Graf 9: Ali se učenci učijo še katerega drugega tujega jezika zunaj šole?

Kot je razvidno iz grafa 9, se 82 % anketirancev zunaj šole ne uči nobenega tujega jezika. 18 % učencev je navedlo, da se zunaj šole učijo še kateri drugi tuji jezik, npr. francoščino, angleščino, ruščino, poljščino in druge.

2. DEL ANKETE

Drugi del ankete so reševali učenci, ki se niso nikoli odločili za učenje izbirnega tujega jezika na naši šoli. Zajema samo dve vprašanji.

1. Zakaj se nisi odločil za učenje izbirnega tujega jezika?

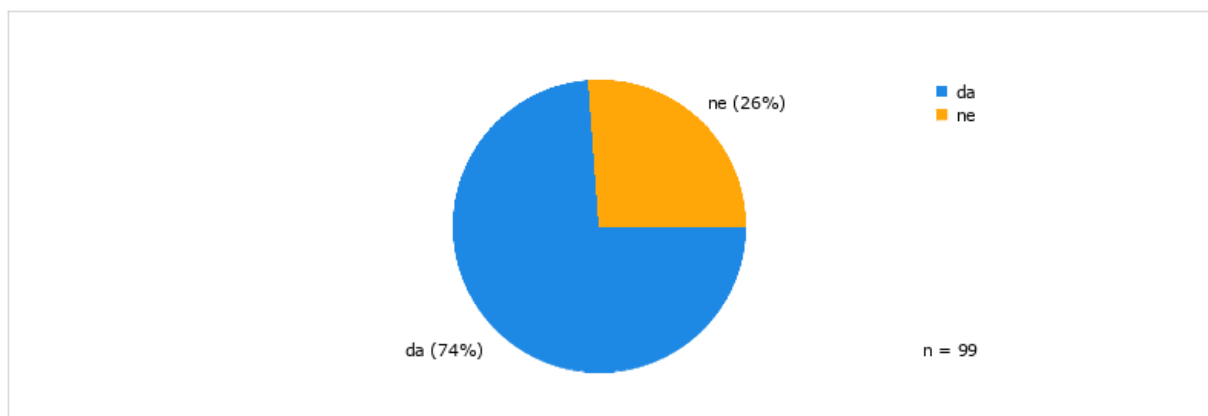

Graf 10: Zakaj se učenci niso odločili za učenje tujega jezika?

Iz grafa 10 izhaja, da se 30 % učencev za učenje tujega jezika ni odločilo zato, ker jih ta ne zanima. 28 % učencev za učenje tujega jezika nima časa, 12 % pa se nanj ni vpisalo zaradi ocenjevanja in prav toliko zaradi tega, ker se jim ne ljubi. 10 % anketirancev meni, da je prezahtevno in prenaporno,

najmanj učencev, samo 1 %, meni, da jim učenje jezika ne bo koristilo. 6 % učencev je navedlo drugi razlog, npr. ker imajo raje športne aktivnosti.

2. Ali meniš, da bi ti učenje tujega jezika (italijanščine, nemščine) vseeno koristilo?

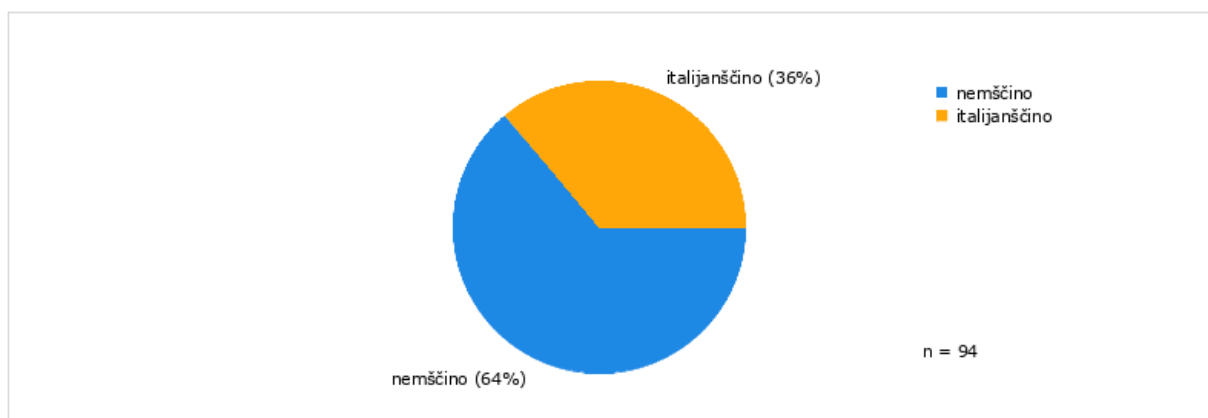
Graf 11: Ali učenci menijo, da bi jim učenje tujega jezika vseeno koristilo v prihodnosti?

V grafu 11 je prikazano, da kar 74 % učencev vseeno meni, da bi jim znanje tujega jezika v prihodnosti koristilo, kljub odločitvi, da se ga ne učijo, preostalih 26 % pa se s tem ne strinja.

3. DEL ANKETE

Tretji del anketnega vprašalnika zajema šest vprašanj in je namenjen učencem, ki so se učili izbirni tuji jezik, vendar so prenehali.

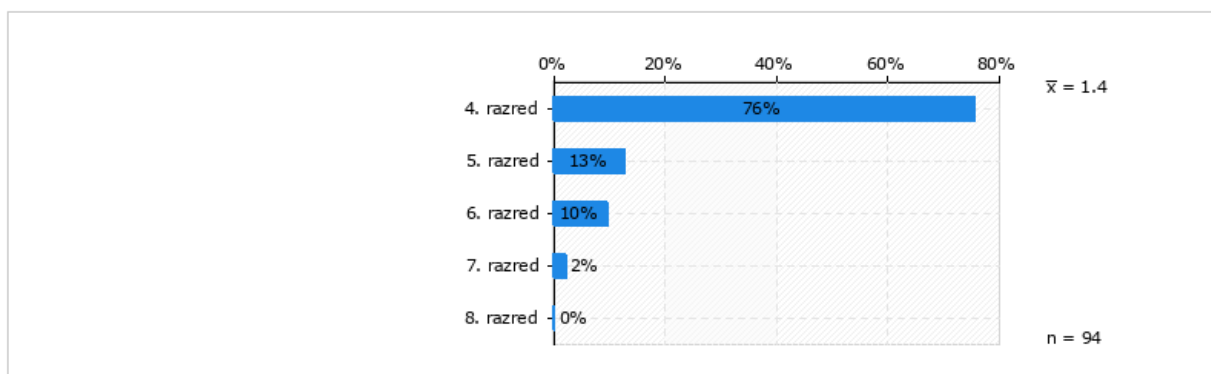
1. Kateri izbirni tuji jezik si se učil/a?

Graf 12: Kateri tuji jezik so se učenci učili?

Večina učencev, in sicer 60 (64 %), se je učila nemščino, preostalih 34 učencev (36 %) pa italijanščino.

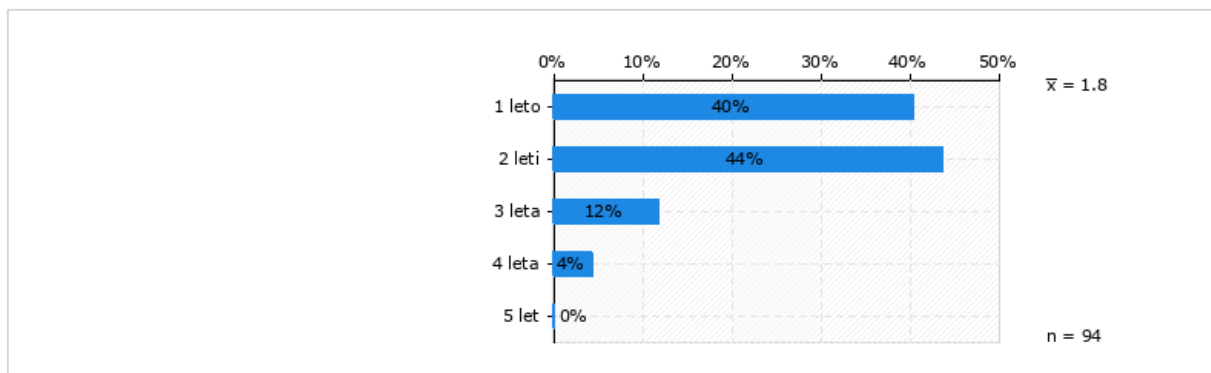
2. V katerem razredu si se izbirni tuji jezik začel učiti?

Graf 13: V katerem razredu so se učenci začeli učiti tuji jezik?

Večina učencev se je izbirni tuji jezik začela učiti v 4. razredu (76 %). V 5. razredu se je na tuji jezik vpisalo 13 % učencev, v 6. razredu pa samo 10 % učencev. Najmanj učencev se je tuji jezik začelo učiti v 7. razredu (2 %), nobeden pa se ga ni začel učiti v 8. razredu.

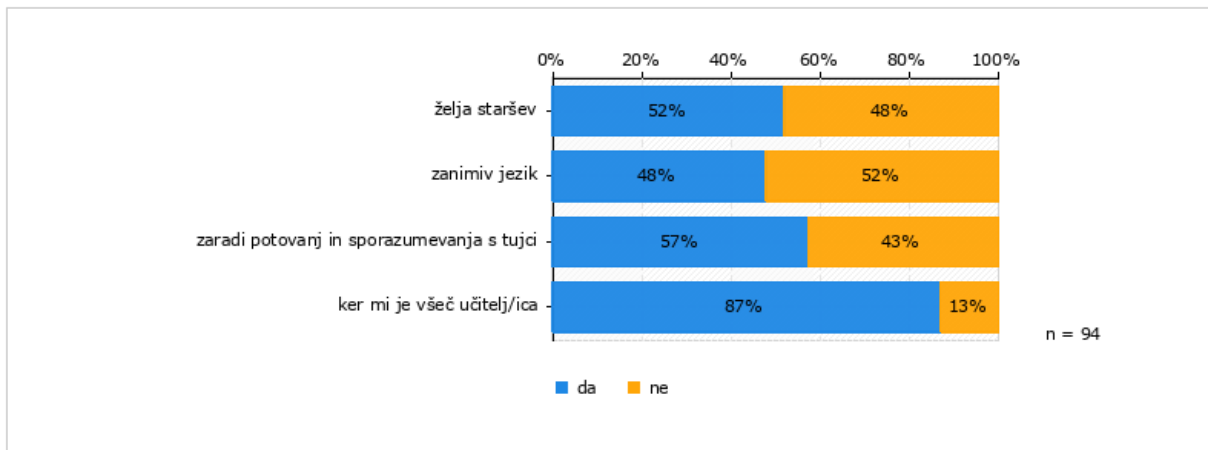
3. Koliko časa si se učil izbirni tuji jezik?

Graf 14: Koliko let so se učenci učili tuji jezik?

Večina učencev se je prenehala učiti izbirni tuji jezik po dveh letih, in sicer 44 %. 40 % učencev je učenje opustilo že po enem letu. 12 % anketirancev se je tuji jezik učilo tri leta, 4 % pa štiri leta. Nihče se izbirnega tujega jezika ni učil pet let.

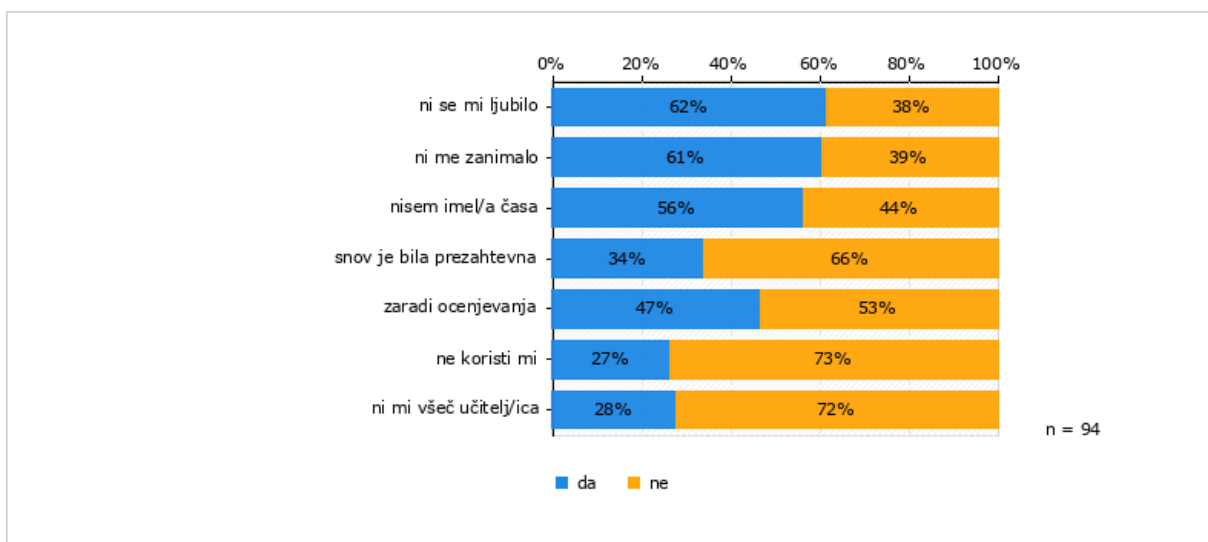
4. Zakaj si se odločil za učenje izbirnega tujega jezika? Obkroži odgovor pri vsaki trditvi.

Graf 15: Zakaj so se učenci odločili za učenje tujega jezika?

52 % učencev se je začelo učiti jezik zato, ker se jim je zdel zanimiv, 48 % se jih je začelo učiti na željo staršev, 43 % pa zaradi potovanj in sporazumevanja s tujci. Najmanj se jih je odločilo za učenje tujega jezika, ker jim je bila všeč učiteljica.

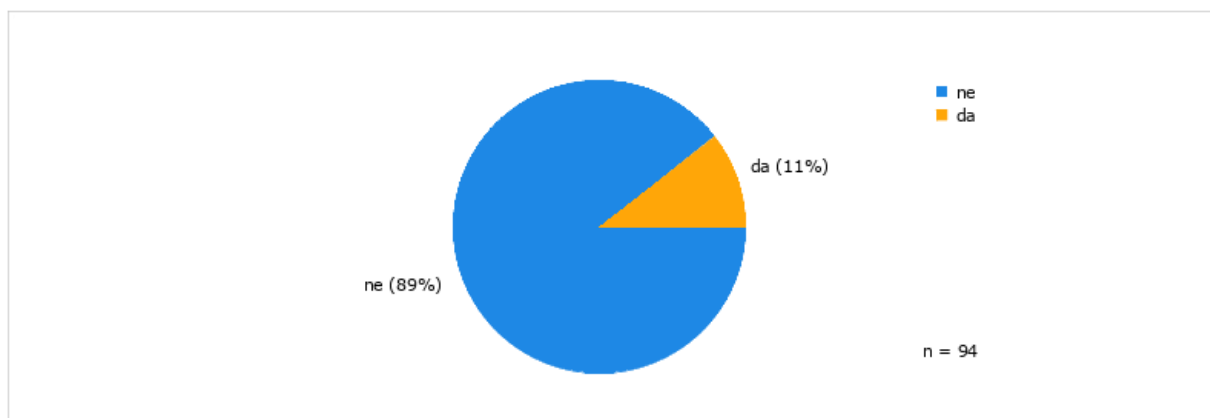
5. Zakaj si se prenehal/a učiti izbirni tuji jezik? Obkroži odgovor pri vsaki trditvi.

Graf 16: Zakaj so se učenci prenehali učiti tuji jezik?

Najpogostejši razlog za opustitev učenja izbirnega tujega jezika je, da se učencem ni več ljubilo obiskovati tega predmeta, in sicer 62 %. Le en odstotek manj učencev je prenehal zato, ker jih jezik ni zanimal. 56 % učencev ni imelo časa, 47 % učencev je prenehalo zaradi ocenjevanja, 34 % pa jih je menilo, da je snov prezahtevna. Najmanj učencev se je tuji jezik prenehalo učiti, ker jim ni bila všeč učiteljica (28 %) in zaradi tega, ker menijo, da jim znanje jezika ne bo koristilo (27 %).

6. Ali ti je žal, da si prenehal/a z učenjem tujega jezika?

Graf 17: Ali je učencem žal, da so se prenehali učiti tuji jezik?

Večini učencev, kar 89 %, ni žal, da so se prenehali učiti tuji jezik, majhen delež pa svojo odločitev vseeno obžaluje (11 %).

4. RAZPRAVA

Hipoteze, ki sva jih pred raziskavo postavili, so bile naslednje:

1. Učenci 3. triade se izbirne tuje jezike učijo zaradi uporabnosti v prihodnosti.
2. Učenci 2. triade se učijo izbirne tuje jezike zaradi želje staršev.
3. Pri učencih 3. triade na učenje izbirnih tujih jezikov vpliva notranja motivacija.
4. Pri učencih 2. triade na učenje izbirnih tujih jezikov vpliva zunanja motivacija.
5. Učenci se niso odločili za učenje tujega jezika, ker jih ne zanima.
6. Učenci so se prenehali učiti izbirni tuji jezik, ker se jim ni ljubilo.

Rezultati ankete so pokazali, da lahko svojo prvo hipotezo potrdiva, saj se je 61 % anketirancev odločilo za učenje izbirnega tujega jezika zaradi njegove uporabnosti. Učenci se torej zavedajo pomena jezikov v prihodnosti in vedo, da jim ure jezikov niso odveč.

Zaradi uporabnosti jezika v življenju pa se na tuji jezik vpiše tudi 59 % učencev 2. triade, kar pomeni, da je druga hipoteza ovržena. Menili sva, da se bo največ učencev učilo izbirni tuji jezik na željo staršev, vendar je ta odgovor obkrožilo le 15 % anketirancev. Iz teh podatkov je razvidno, da se pomena učenja tujih jezikov zavedajo anketiranci od 4. do 9. razreda.

V tretji hipotezi sva sklepali, da je večina učencev za učenje izbirnih tujih jezikov notranje motiviranih. Rezultati kažejo, da je res tako, kar najino hipotezo potrjuje. Med učenci 3. triade Osnovne šole Zadobrova je bil najpogostejši notranji motivator želja po napredovanju. Za ta odgovor se je odločilo 69 % anketirancev.

Zavreči morava četrto hipotezo, v kateri sva trdili, da pri učencih 2. triade na učenje tujega jezika vpliva zunanja motivacija. Menili sva, da se mlajši učenci ne zavedajo pomena znanja jezikov kot se ga starejši učenci. Prepričani sva bili, da mlajšim učencem bolj ugajajo zabava, igre in animacije kot učni pripomoček, kar spada v zunanjo motivacijo. Rezultati anket so dokazali, da ni tako in da so mlajši učenci prav tako notranje motivirani kot starejši. Tako učenci 3. kot tudi 2. triade imajo močno željo po napredovanju. Glede na to lahko trdiva, da se tudi mlajši otroci zavedajo pomena znanja in uporabnosti tujih jezikov v svoji prihodnosti.

Peta hipoteza, ki trdi, da se učenci niso odločili za učenje tujega jezika, ker jih ne zanima, je potrjena, saj se kar 30 % učencev ni odločilo za učenje izbirnega tujega jezika zaradi tega razloga.

Iz odgovorov je razvidno, da je drugi najpogostejši razlog to, da učenci nimajo časa, saj je ta odgovor obkrožilo kar 28 % anketirancev.

S šesto hipotezo sva želeli ugotoviti, kaj je najpogostejši razlog za opustitev učenja izbirnega tujega jezika. 62 % anketirancev je učenje opustilo, ker se jim ni ljubilo, kar potrjuje najino hipotezo. Le za en odstotek manj učencev je izgubilo zanimanje za jezik, kar je bil razlog za prenehanje učenja.

5. ZAKLJUČEK

Uvedba izbirnega drugega tujega jezika v program osnovne šole je bistveno vplivala na odločitev učencev za učenje izbirnega tujega jezika, saj je ta brezplačen in se izvaja v dopoldanskem času v okviru rednega pouka. Prednost tega je, da starši nimajo dodatnega stroška s plačevanjem jezikovnega tečaja in stroškov prevoza na tečaj. Otroci imajo tako popoldne več časa, saj se tujega jezika učijo med šolskim poukom.

Zgodnje učenje in srečanje s tujim jezikom je bistvenega pomena za otroka. Pri majhnih otrocih se v možganih povezujejo nevronske celice v gosto mrežo, na kar vplivajo dražljaji iz okolja. Učenje tujih jezikov v zgodnjem obdobju poteka prek otrokom zanimivih aktivnosti, kot so na primer pesmice in igre. Za otroke je učenje ravnanje oziroma početje in so pripravljeni na nove učne izkušnje.

Učenci se zelo dobro zavedajo, da jim bo poznavanje tujega jezika koristilo v prihodnosti, saj se je z uporabo informacijsko-komunikacijske tehnologije in svetovne povezanosti izkazalo, da je znanje tujih jezikov nujno potrebno za uspešno delovanje. Pri šolanju in pozneje na delovnem mestu bo dodatno znanje tujega jezika pomembna veščina, brez katere bo težko delovati in napredovati.

Rezultati ankete so pokazali, da se na Osnovni šoli Zadobrova več učencev uči nemščino kot italijanščino. Meniva, da je glavni razlog to, da je bila nemščina v preteklosti na slovenskem ozemlju več v uporabi ter bolj razširjena kot italijanščina. Večina učencev se je z jezikom prvič srečala v šoli, torej od tam izvira motivacija, spodbuda k učenju tujega jezika. Če možnosti učenja tujega izbirnega jezika v šoli ne bi bilo, se tujega jezika veliko otrok sploh ne bi učilo. Učenci se zavedajo uporabnosti tujega jezika v prihodnosti, vendar se ga nekateri še zmeraj ne učijo, saj jih to ne zanima oziroma za to nimajo časa.

Veliko učencev se s tujim jezikom srečuje tudi zunaj šole, predvsem prek televizijskih oddaj in filmov, pri komunikaciji s tujci ter med poslušanjem glasbe. Pri večini učencev na učenje tujega jezika vpliva predvsem notranja motivacija. Motivira jih to, da bodo napredovali, da bodo v sebi čutili zadovoljstvo in imeli dober občutek. Le nekaj učencev se uči tuji jezik tudi zunaj šole. Med najbolj priljubljenimi jeziki so francoščina, angleščina, ruščina. Meniva, da so odločitev za učenje tujega jezika pri večini učencev, ki so se tuji jezik začeli učiti v 4. razredu, a so prenehali po letu ali dveh, namesto njih sprejeli starši. To ne preseneča, saj so starši bolj vključeni v življenje mlajših otrok. Otroka učenje tujega jezika morda sploh ni zanimalo in veselilo, kar je sčasoma privedlo do prenehanja učenja. Starejši ko so učenci, več imajo tudi obveznosti v šoli in jim za tuji jezik zmanjka časa. Večini učencev ni žal, da so se prenehali učiti tuji jezik, vendar se najbrž ne zavedajo, da bodo imeli v prihodnosti posledično lahko zaradi te odločitve manj izbire in možnosti.

6. VIRI IN LITERATURA

6. 1. Pisni viri in literatura

- DÖRNYEI, Z. (2018). *Motivation in second and foreign language learning*. Cambridge: Cambridge University Press . From <https://www.cambridge.org/core/journals/language-teaching/article/abs/motivation-in-second-and-foreign-language-learning/CF6301F6C401F2CB511529925B298004>
- DORON, H. (2012). Otroci in zgodnje učenje tujega jezika. (M. KAČ, Interviewer) From <https://aktivni.metropolitan.si/psihologija/otroci-in-zgodnje-ucenje-tujega-jezika/>
- JURIŠEVIĆ, M. (2012). *Motiviranje učencev v šoli*. Ljubljana: Pedagoška fakulteta. From https://www.pef.uni-lj.si/fileadmin/Datoteke/CRSN/branje/Motiviranje_u%C4%8Dencev_v_%C5%A1oli_u%C4%8Dbenik_2012_.pdf
- KLAUSEN, K. (2022). 15 reasons for kids to learn a foreignh language. From https://www.pandatree.com/reason_foreign_language
- KURE, M. (n.d.). MOTIVACIJA. Slovenija. From <https://neodvisnost.si/motivacija-kako-se-motivirati-tudi-ko-nimas-motivacije/>
- LIPAVIC OŠTIR, A. J. (n.d.). *Zgodnje učenje tujega jezika z vidika nekaterih teorij*. From <https://www.zrss.si/>: https://www.zrss.si/projektiess/skladisce/sporazumevanje_v_tujih_jezikih/tuj-jezik-v-prvem-triletju/Strokovni%20%C4%8Dlanki%20in%20prevodi/zgodnje_ucenje_tujega_jezika_z_vidika_ra_zlicnih_teorij_lipavic_ostir.pdf
- MARENTIČ POŽARNIK, B. (2018). *Psihologija učenja in pouka*. Ljubljana: DZS.
- NOLIMAL, F. K. (2015). *Poročilo o spremljavi NIP 2014_15*. Ljubljana: ZRSS. From https://www.zrss.si/digitalnknjiznica/Porocilo_NIP/2/
- PEVEC SAMEC, K. K. (2013). *DRUGI TUJI JEZIK V 4. DO 9. RAZREDU, UČNI NAČRT*. From https://www.gov.si/assets/ministrstva/MIZS/Dokumenti/Osnovna-sola/Ucni-nacrti/izbirni/Neobvezni/Drugi_TJ_izbirni_neobvezni.pdf
- RAZDEVŠEK-PUČKO, C. (2013). Vloga motivacije v učenju in poučevanju. *XV. strokovni posvet pomočnikov ravnateljev*, (p. 36). Porotroč. From <https://pdfslide.net/documents/vloga-motivacije-v-ucenju-in-pouc-vloga-motivacije-v-ucenju-in-poucevanju.html?page=1>
- SNAJDERS, L. I. (2017). Učna motivacija. *III. mednarodna konferenca o didaktiki in metodiki 2*, (p. 262). From https://books.mib.si/media/filer_public/2e/f2/2ef23128-b565-4410-8ffd-4c0322db6144/dm2017.pdf
- STRAUSS, B. (2018). Poučevanje tujih jezikov v slovenskem šolskem sistemu: Prostor tudi za japonščino? p. 17. From https://www.researchgate.net/publication/323485098_Poucevanje_tujih_jezikov_V_slovenskem_solskem_sistemu_Prostor_tudi_za_japonscino
- STRNIŠA, B. S. (2017). Motivacija. Slovenija. From <https://www.brstpsihologija.si/?s=MOTIVACIJA>
- WLASSLOF, V. (2018). Why Do Children Learn Foreign Languages So Easily? From <https://brainblogger.com/2018/02/14/why-children-learn-foreign-languages-easily/>

6. 2. Viri slikovnega gradiva

Der Spiegel 2002, št. 27, dostopnost na URL naslovu:

https://www.zrssi.si/projektiess/skladisce/sporazumevanje_v_tujih_jezikih/tuj-jezik-v-prvem-triletju/Strokovni%C4%8Dlanki%20in%20prevodi/zgodnje_ucenje_tujega_jezika_z_vidika_ra_zlicnih_teorij_lipavic_ostir.pdf

7. PRILOGE

7. 1. Anketni vprašalnik

Pozdravljen/a!

Sva učenci 8. razreda Emily Howland in Eva Prelovšek. Delava raziskovalno nalogo na temo **motivacije za učenje tujih jezikov**.

Na prvo in drugo vprašanje ankete odgovorite vsi.

Anketa je razdeljena na tri dele.

- **Prvi del** ankete je namenjen tistim, **ki se trenutno učite** izbirni tuji jezik na tej šoli.
- **Drugi del** ankete je namenjen tistim, **ki se na tej šoli ne učite** izbirnega tujega jezika.
- **Tretji del** ankete je namenjen tistim, **ki ste se v šoli učili** izbirni tuji jezik, vendar ste prenehali.

Anketa je anonimna, podatki bodo uporabljeni samo za namen te raziskovalne naloge. Prosiva vas za iskrene odgovore na anketna vprašanja. Kadar ni navedeno drugače, obkrožite le en odgovor.

Zahvaljujete se vam za vaš trud.

Emily Howland in Eva Prelovšek

1. Spol (obkroži):

Ženski.

Moški.

2. Razred (obkroži):

4.

5.

6.

7.

8.

9.

1.DEL

1. **Kateri izbirni tuji jezik se učiš?**

Italijanščino.

Nemščino.

2. **Kje si se prvič srečal/a s tem tujim jezikom?**

a) V šoli.

b) Med poslušanjem glasbe.

- c) Na socialnih omrežjih in aplikacijah (računalnik, tablica...).
- d) V družini in med sorodniki.
- e) Na jezikovnem tečaju.
- f) Na počitnicah v tujini.
- g) Prek televizije, radia
- h) Drugo: _____

3. Zakaj si se odločil/a za učenje izbirnega tujega jezika ? Možnih je več odgovorov.

- a) Ker je to zanimiva izkušnja.
- b) Na željo staršev.
- c) Zaradi druženja s sošolci.
- d) Zaradi uporabnosti jezika v življenju.
- e) Ker je to spodbudna izkušnja.
- f) Za lažje sporazumevanje s tujci, potovanja.
- g) Všeč mi je učitelj/ica.
- h) Drugo: _____

4. Ali meniš, da ti bo znanje tujega jezika koristilo v prihodnosti?

Da Ne

5. Kje zunaj šole se še srečuješ s tem tujim jezikom? Možnih je več odgovorov.

- a) V komunikaciji v družini in s sorodniki.
- b) V komunikaciji prek spleta.
- c) V komunikaciji s tujci.
- d) Na jezikovnem tečaju.
- e) pri gledanju televizijskih oddaj in filmov.
- f) Med poslušanjem glasbe.
- g) Drugo: _____

6. Kateri od naštetih dejavnikov vplivajo na tvojo motivacijo pri učenju tujega jezika? Obkroži odgovor pri vsaki trditvi.

Druženje s prijatelji/sošolci	DA	NE
Zadovoljstvo staršev	DA	NE
Pohvala učitelja	DA	NE
Nagrajevanje	DA	NE
Tekmovanja	DA	NE

Želja po napredovanju	DA	NE
Nov učni izziv	DA	NE
Radovednost	DA	NE
Jezikovna nadarjenost	DA	NE
Priložnost za raziskovanje	DA	NE
Zadovoljstvo, prijeten občutek	DA	NE

7. Ali se učiš dodatno ta ali še kakšen drug tuj jezik izven šole?

Da. (Zapiši, kateri jezik: _____)

Ne.

2. DEL

1. Zakaj se nisi odločil/a za učenje izbirnega tujega jezika?

- a) Ne zanima me.
- b) Zaradi ocenjevanja.
- c) Nimam časa.
- d) Mi ne bo koristilo.
- e) Je prezahtevno, prenaporno.
- f) Ne ljubi se mi.
- g) Drugo: _____

2. Ali meniš, da bi ti učenje tujega jezika (italijanščine, nemščine) vseeno koristilo?

Da. Ne.

3.DEL

1. Kateri izbirni tuji jezik si se učil/a?

Italijanščino. Nemščino.

2. V katerem razredu si se izbirni tuji jezik začel učiti?

4. 5. 6. 7. 8.

3. Koliko časa si se učil izbirni tuji jezik ?

1 leto. 2 leti. 3 leta. 4 leta. 5 let.

4. Zakaj si se odločil za učenje izbirnega tujega jezika? (Obkroži odgovor pri vsaki trditvi.)

Želja staršev	DA	NE
Zanimiv jezik	DA	NE
Zaradi potovanj in sporazumevanja s tujci	DA	NE
Ker mi je všeč učitelj/ica	DA	NE

5. Zakaj si se prenehal/a učiti izbirni tuji jezik? (Obkroži odgovor pri vsaki trditvi.)

Ni se mi ljubilo	DA	NE
Ni me zanimalo	DA	NE
Nisem imel/a časa	DA	NE
Snov je bila prezahtevna	DA	NE
Zaradi ocenjevanja	DA	NE
Ne koristi mi	DA	NE
Ni mi všeč učitelj/ica	DA	NE

6. Ali ti je žal, da si prenehal z učenjem tujega jezika?

Da.

Ne.

7. 2. Rešen anketni vprašalnik

Pozdravljen/a!

Sva učenci 8. razreda Emily Howland in Eva Prelovšek. Delava raziskovalno nalogo na temo **motivacije za učenje tujih jezikov**.

Na prvo in drugo vprašanje ankete odgovorite vsi.

Anketa je razdeljena na tri dele:

- **Prvi del** ankete je namenjen tistim, ki se **trenutno učite** izbirni tuji jezik v šoli.
- **Drugi del** ankete je namenjen tistim, ki se **v šoli ne učite** izbirnega tujega jezika.
- **Tretji del** ankete je namenjen tistim, ki **ste se v šoli učili** izbirni tuji jezik, **vendar ste prenehali**.

Anketa je anonimna, podatki bodo uporabljeni samo za namen te raziskovalne naloge. Prosiva vas za iskrene odgovore na anketna vprašanja. Kadar ni navedeno drugače, obkrožite le en odgovor.

Zahvaljujemo se vam za vaš trud.

Emily Howland in Eva Prelovšek

1. Spol (obkroži):

Ženski.

Moški.

2. Razred (obkroži):

4.

5.

6.

7.

8.

9.

1. DEL

1. Kateri izbirni tuji jezik se učiš?

Italijanščino.

Nemščino.

2. Kje si se prvič srečal/a s tem tujim jezikom?

a) V šoli.

b) Med poslušanjem glasbe.

c) Na socialnih omrežjih in aplikacijah (računalnik, tablica...).

č) V družini in med sorodniki.

d) Na jezikovnem tečaju.

e) Na počitnicah v tujini.

f) Prek televizije, radia

g) Drugo: _____

3. Zakaj si se odločil/a za učenje izbirnega tujega jezika? Možnih je več odgovorov.

- a) Ker je to zanimiva izkušnja.
- b) Na željo staršev.
- c) Zaradi druženja s sošolci.
- č) Zaradi uporabnosti jezika v življenju.
- d) Ker je to podbudna izkušnja.
- e) Za lažje sporazumevanje s tujci, potovanja.
- f) Všeč mi je učitelj/ica.
- g) Drugo: _____

4. Ali meniš, da ti bo znanje tujega jezika koristilo v prihodnosti?

Da Ne

5. Kje zunaj šole se še srečuješ s tem tujim jezikom? Možnih je več odgovorov.

- a) V komunikaciji v družini in s sorodniki.
- b) V komunikaciji prek spleta.
- c) V komunikaciji s tujci.
- č) Na jezikovnem tečaju.
- d) Pri gledanju televizijskih oddaj in filmov.
- e) Med poslušanjem glasbe.
- f) Drugo: _____

6. Kateri od naštetih dejavnikov vplivajo na tvojo motivacijo pri učenju tujega jezika? Obkroži odgovor pri vsaki trditvi.

Druženje s prijatelji/sošolci	☒ DA	☐ NE
Zadovoljstvo staršev	☒ DA	☐ NE
Pohvala učitelja	☐ DA	☒ NE
Nagrajevanje	☐ DA	☒ NE
Tekmovanja	☐ DA	☒ NE

Želja po napredovanju	☒ DA	☐ NE
Nov učni izziv	☒ DA	☐ NE
Radovednost	☐ DA	☒ NE
Jezikovna nadarjenost	☒ DA	☐ NE
Priložnost za raziskovanje	☐ DA	☒ NE
Zadovoljstvo, prijeten občutek	☒ DA	☐ NE

7. Ali se učiš dodatno ta ali še kakšen drug tuj jezik zunaj šole?

Da. (Zapiši, kateri jezik: _____)

Ne.

2. DEL

1. Zakaj se nisi odločil/a za učenje izbirnega tujega jezika?

- a) Ne zanima me.
- b) Zaradi ocenjevanja.
- c) Nimam časa.
- č) Ne bo mi koristilo.
- d) Je prezahtevno, prenaporno.
- e) Ne ljubi se mi.
- f) Drugo: _____

2. Ali meniš, da bi ti učenje tujega jezika (italijanščine, nemščine) vseeno koristilo?

Da. Ne.

3. DEL

1. Kateri izbirni tuji jezik si se učil/a?

Italijanščino. Nemščino.

2. V katerem razredu si se začel/a učiti izbirni tuji jezik?

4. 5. 6. 7. 8.

3. Koliko časa si se učil izbirni tuji jezik ?

1 leto. 2 leti. 3 leta. 4 leta. 5 let.

4. Zakaj si se odločil za učenje izbirnega tujega jezika? (Obkroži odgovor pri vsaki trditvi.)

Želja staršev	DA	NE
Zanimiv jezik	DA	NE
Zaradi potovanj in sporazumevanja s tujci	DA	NE
Ker mi je všeč učitelj/ica	DA	NE

5. Zakaj si se prenehal/a učiti izbirni tuji jezik? (Obkroži odgovor pri vsaki trditvi.)

Ni se mi ljubilo	DA	NE
Ni me zanimalo	DA	NE
Nisem imel/a časa	DA	NE
Snov je bila prezahtevna	DA	NE
Zaradi ocenjevanja	DA	NE
Ne koristi mi	DA	NE
Ni mi všeč učitelj/ica	DA	NE

6. Ali ti je žal, da si se prenehal/a učiti tuji jezik?

Da. Ne.

8. ZAHVALA

Iskreno se zahvaljujeva najini mentorici Mariji Burić Hawlina, saj nama je pri raziskovalni nalogi pomagala in svetovala. Zahvaljujeva se tudi sodelujočim pri reševanju anket, ki so s svojimi odgovori pripomogli k raziskavi in preverjanju hipotez. Posebna zahvala gre tudi učiteljici Mirji Glaser, ki je pregledala ter jezikovno popravila najino raziskovalno nalogo.